

Resumé

Trestní odpovědnost právnických osob je pro kontinentální typ právní kultury relativně novým institutem a samotná Česká republika byla jedním z posledních států Evropy, které tento koncept přijaly. Navíc byl tento koncept zaveden nikoli z přesvědčení o jeho nezbytnosti, nýbrž z důvodů mezinárodně politických. Trestní odpovědnost právnických osob však byla do právního řádu České republiky zavedena zákonem č. 418/2011 Sb., a tak je namíste se tímto tématem zabývat.

Cílem této práce je vypracování komplexní analýzy zákona o trestní odpovědnosti právnických osob, provedení rozboru jeho stěžejních ustanovení a také vymezení ustanovení, která jsou považována za problematická, společně s návrhy na jejich změnu a další zdokonalení současné právní úpravy.

První kapitola je věnována vymezení pojmu právnické osoby, kterou zákon o trestní odpovědnosti právnických osob sám nedefinuje.

Druhá kapitola obsahuje shrnutí událostí, jež vedly k přijetí zákona, dále úvahy o zvažovaných modelech odpovědnosti právnických osob a zmiňuje stěžejní argumenty pro přijetí i proti přijetí zákona o trestní odpovědnosti právnických osob.

Třetí kapitola obsahuje rozbor zákona, jeho struktury a vymezení nových zásad, které zavádí do českého trestního práva. Těmito zásadami jsou zásada souběžné a nezávislé trestní odpovědnosti fyzické osoby a právnické osoby a zásada přechodu trestní odpovědnosti právnické osoby na jejího právního nástupce. V neposlední řadě je pozornost věnována příležitostem trestní odpovědnosti právnických osob v právním řádu České republiky.

Čtvrtá kapitola pojednává o základních institutech trestní odpovědnosti právnických osob, a to o působnosti zákona – časové, místní, osobní a věcné, přičitatelnosti trestného činu právnické osobě a přechodu trestní odpovědnosti právnické osoby na jejího právního nástupce.

Pátá a poslední kapitola je zaměřena na budoucnost zákona o trestní odpovědnosti právnických osob, která se zrcadlí v připravované novele zákona, ale i v podnětech odborníků k novelizaci nejednoznačných či jinak problematických ustanovení zákona.